

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 398. LII

Hely

Idő "1928"

Személy

Szerző: .....

Cím: *Kik voltak a boszorkányok? ...*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp

1928. 2. 5.

Kik voltak a boszorkányok? ...

Egy francia tudós a középkor boszorkányairól, pöreiről, börtöneiről, vallatásairól és fantazmagóriáiról

Párizs, február.

Boszorkányok...

Kálmán király holtta nyilvánította őket. De a bölcs király nem tudta kiirtani a köztudatból, nem tudta eltüntetni a beteges emberi fantáziából a boszorkány örületet és így a boszorkány hosszú év-

századokon keresztül a legkülönbözőbb formában kísértett tovább az emberi civilizáció horizontján.

Ma a freudizmus, pszichianalízis, a természet-tudományok, az inkvizíciós kamarákból orvosi laboratóriumokba tette át a boszorkányüzés mesteriségét. A boszorkány ma már a hisztéria vagy a beteges érzékiség birodalmaiban lelhető csak fel.

Érdekes adatokat mond el a régi szörnyűségek-ről dr. Cabanes, francia tudós egy érdekes előadásában, amelyet *»Egy óra a boszorkányok közt«* címen tartott.

300.000 francia boszorkány

1600-ban — mondta előadásában Dr. Cabanes — egyedül Franciaországban háromszázezer boszorkányt számoltak össze. És a többi európai megázsiai országokban is hasonlóképpen hemzszegtek a boszorkányok. A boszorkány-szombat, a szabbath egyes vidéken közkedvelt népmulatság volt. Charles Richet kiváló történetíró szerint főként asszonyok, öregek meg fiatalok, legnagyobb számban pedig az özvegyek voltak törzslátogatói a szabbathoknak. A nagy szabbathokat négyszer évenként tartották, az évszakok változásainak napján, holdtöltekor. Egy-egy ország minden boszorkánya összegyűlt az ünnepegre. A kis szabbathokon pedig hetenként egyszer, néha kétszer egy falu vagy város boszorkányai jöttek össze.

Kik voltak tulajdonképpen a boszorkányok?

A középkor hité szerint: olyanok, akik eladták velükét az ördögnek, megtagadták az Istent, az ördög szolgálói lettek és testükön megtalálható az ördög jele, a *»stigma diaboli«*. A modern tudomány szerint: betegek.

Boszorkányokról megemlékeznek már a régi görögök és rómaiak is. Horatius Odáiban és Epistoláiban beszél róluk, Petronius pedig leírja az ezerszert

mulatozásukat a holdvilágnál. Ez aztán azt bizonyítja, hogy a középkori szabbathok sem voltak mások, mint Bacchus-ünnep, bacchandálik. A szabbathról, annak titkairól, a XV. századbeli boszorkányok valomásai szerint, sok mindent tudunk. Az egyik krónikás szerint egy boszorkány, a következőképpen meséli el a titokzatos ünnepély lefolyását: *»Egy mély völgyben, melyet hatalmas erdők vesznek körül, ahol minden lépésnyire források bukkanak elő, ahol jeges hideg fagyasztja az ember lábát, ahová sohasem tessik lábukat istenhívők, ahol nem élnek tündérek, ahol nem uralkodik többé az Isten, itt jövünk mi össze. Ez a Sátán birodalma. Ötven vagy száz boszorkány gyülekezik össze, legnagyobb részben asszonyok. Leülünk a földre és egy varázslat pompás étellel dűsan megrakott asztalt teremt elő. De a finom, sokszínű, aranyon meg ezüstön tálalt ételeknek nincs földi íze. Ha kezünkkel megérintjük, üres levegőt fogunk. Lakoma után kezdődik a tánc, darcos furulyások szolgáltatják a zenét. A táncosok is mind darcban, de anyaszült meztelenül. A táncosok sánták, sorvadásosak, öregek, nyomorékok. De gyönyörű fiatal lányok, asszonyok és néha gyermekek is vannak köztük. Ha felkel a nap, vége a mulatságnak. Sátán főszozdja, mielőtt*

elválnánk, utasításokat ad nekünk. Azután szétszeledünk, bajt és szenvedést okozva szeretszét, itt vihart támasztunk, ott jégesőt, lángba borítjuk a fatvakat, megmérgezzük a kutakat és megbabonázzuk az emberek lelkét.»

De a magát vádoló boszorkány beteges fantazmagóriájánál sokkal autentikusabb az, amit Michellet ír, a XVII. századbeli szabbathról. *»A vad szabbath-tánc már nem az uralkodó tánc a XVII. századbeli szabbathnak. Új, groteszk, szédítően gyors, vagy fárasztóan lassú szerelmi táncokat lejtenek a szabbath résztvevői. Obszcén táncokat mutatnak be, erre nevelt fiatal lányok. És ezek a táncok voltak valószínűleg az okai annak, hogy például a baszkoknál egész falvak megvidékek tödültek a szabbath ünnepeére. Mert e nélkül a mulatozások, a lakoma meg a táncok nélkül megmagyarázhatatlan lett volna a szabbath-örület.»*

A modern történetírás megállapítja, hogy a legkülönbözőbb országokba, a legelütöbbség éghajlatú vidékeken, minden időben majdnem ugyanolyan módon mesélik el a boszorkánymondákat, egyformán, ugyanazon vitások szerint celebrálják a sátánkultust, és a törvényszékek régi jegyzőkönyveiben a boszorkányok vallomásainak legtöbb adata meg-

Boszorkánykonyha